

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petite vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoli pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

Iz državnega zbora.

Dunaj, dne 2. maja.

Včerajšnji dan je bil dan sodbe in obsojbe voditelja kranjske klerikalne stranke dr. Šusteršiča v državnem zboru zaradi njegove manipulacije z žlindro. Kakor pred okrajnim sodiščem v Kamniku in deželnim sodiščem v Ljubljani, tako je tudi tu formalno drugi sedel na obtožni klopi, tam župan Svetlin, tu poslanec Stein, a le formalno; posl. Stein je v teku debate, ki je izpolnila celo sejo, tako v ozadij stal, da si je poslušalec komaj v svesti bil, da je Stein obtoženec. Na kako brezmejno predrzen, pa tudi neumen način je Šusteršič sam provociral to razpravo, je čitateljem že iz poročila iz seje od petka, dne 26. aprila, znano. Psovke, ki so letele tega dne med Šusteršičem in Wolfjanci, dale so mu povod, da je zahteval, naj se izvoli grajalni odsek, kateri naj preišče celo zadevo z žlindro, in naj izreče posl. Steinu grajo, ker je Šusteršiču v obraz zabrusil, „da ima od žlindre umazane roke“. Če človek upošteva zdivjanost, ki vlada v zbornici, kjer lete psovke in vsakovrstna žaljenja vsaki dan sèm in tja, ne da bi se iskalo za to kakršnega si bodi zadoščenja, se mora čuditi, da je grajalni odsek še sodišče s tolikim vplivom, in da se prisojajo njegovim izrekom tako važni in daleč segajoči nasledki. Slučaj Šusteršič-Stein je pa še imel svoj poseben pomen v tem, da sta si stala nasproti Šusteršič, član klerikalne, in parlament tako mogočne stranke, in sam načelnik svojega kluba, — in Stein, najdrzejši, najdivjiši in brezobzirnejši ter najbolj sovražni član parlamenta. Kdo bi v tem položaju ne mislil, da se bode dvignil cel parlament, da štiti Šusteršiča proti Steinu! A ni se dvignil, ravno nasprotno, cel parlament se je dvignil za Steina proti Šusteršiču. To kaže, kako grda je stvar, katero je Šusteršič spravil pred parlament, da sodi o njej.

Grajalni odsek se je posvetoval o stvari v torek cel dan, ogledal si je stvar v vsej podrobnosti in je spoznal, da je Stein opravičeno očitati Šusteršiču, da ima umazane roke od žlindre. A grajalni odsek je vendar hotel dati Šusteršiču še neko senco zadoščenja ter je predlagal, da se Steinu izreče graja zaradi besede „dr. Žlindra“, ter je to utemeljeval s tem, da je to za Šusteršiča, z ozirom na razmere, psotka. A še to senco zadoščenja mu je zbornica odrekla, in dr. Šusteršič je šel iz afere pobit in potolčen, kakor še nikdar noben poslanec v slični stvari v avstrijskem parlamentu. Poročevalec je bil dr. Kramar. Že to je značilno, da parlament, ki od burnih časov l. 1897. še nikdar ni pustil mirno govoriti svojega tedanjega podpredsednika, ga je tedaj z izredno pazljivostjo poslušal. Dr. Kramar je zamotano stvar z virtuoznostjo zbornici razložil, zbornica mu je v vsem pritrjevala, samo tam ne, kjer je predlagal grajo zaradi besede „dr. Žlindra“. Dvignil se je v debati prvi dr. Šusteršič sam, formalno da obtožuje Steina, v istini pa, da se sam zagovarja. Govoril je pod pezo razlogov, ki stojijo proti njemu, a njegovi najožji pristaši iz kluba in celo klerikalstvo iz zbornice, so ga zapustili, tako da je ob svršetku govora vladala mučna tišina. Kako da je za njim vzel besedo Mladoček dr. Dyk, ter predlagal večjo grajo proti Steinu, je prava zagonetka; — Dykovi rojaki so prišli k slovenskim naprednim poslancem, opravičujoč se zaradi Dykovega napačnega koraka, in re-

koč, da v to neumnost so morale spraviti Dyka samo zveze iz kavarne. Kar je odslej sledilo, bili so sami udarci s kolom, da jih Šusteršič ni več prenašal, ampak je zbežal iz zbornice. Obdelaval ga je Wolfjanc dr. Schalk z vso tej skupini lastno besnostjo, žigosal je Šusteršičevo komedijastvo, licemerstvo in špekulantstvo s katolicizmom itd. Sedaj sta pa prišla slovenska govornika dr. Tavčar in Plantan, poslušajoč se od Šusteršiča samega jima z neverjetno naivnostjo ponujane prilike, da obračunata z njim in vso klerikalno stranko za vse brezobraznosti, katere so v zadnjih časih napredni poslanci in napredna stranka doživeli od dr. Šusteršiča, in sicer od njega samega, ker njegova stranka je slepo orodje v njegovih rokah.

Od koalicijskih časov sem si niso stali slovenski poslanci v desnici nasproti in želeli ni, da bi se to ponavljalo, — a sedaj je to moralo priti, rana se je morala izžgati, da ozdravi. Dr. Tavčar je imel izredno srečen nastop. Cela zbornica se je grupirala v napeti pazljivosti okoli njega, govoril je elegantno, nemščina, katere v govorih do sedaj ni bil vajen, mu je tekla gladko, — moč njegovih argumentov bila je tako stringentna, da je spreobrnil še tiste, ki so hoteli dati Šusteršiču vsaj tisto troho zadoščenja zaradi „dr. Žlindra“.

Nasledni govornik Plantan ožigosal je potem početje klerikalne stranke na gospodarstvenem polju brez usmiljenja. Njegov nastop bil je osobito tudi radi tega koristen in zelo uspešen, ker je vzel na natezalnico tudi Šusteršičevega oprodo Vencajza zaradi njegovega delovanja pri katoliški gospodarski organizaciji v obče in osobito pri vinogradskem društvu. Poslušalstvo je kar strmelno nad temi razkritji, in se je zahtevali iz nekega klerikalnega kota zbornice, da bi govornik končal, silno protivilo in zahtevalo, da dalje govori, kar se je tudi zgodilo. Živahno odobravanje je sledilo tudi temu govorniku, ko je končal.

Posl. dr. Schalk, ko je zvedel o brezobraznem napadu na napredne poslance v „Slovenca“, je še iz lastne inicijative izjavil, da ni nikdar stal s kakim slovenskim poslancem v zvezi zaradi materijala in — razprava je bila končana.

Sledilo je glasovanje. Zahtevana graja zaradi očitanja „umazanih rok“ se je zavrgla z 183 proti 33 in celo od odseka predlagana graja zaradi „dr. Žlindra“ z 118 proti 103 glasovi. Glasovali so celo klerikalci proti Šusteršiču, in so danes v obče ogorčeni, ker jih je in njih stvar tako silno kompromitiral.

Kaj stori sedaj Šusteršič? Posl. Iro je svoj čas po nengodnem izidu svoje afere („Wimberger“, „Sifonflasche“) takoj odložil mandat. Ali to stori tudi Šusteršič? V debati je rekel na opombo, „naj ga puste govoriti, saj itak govori svoj nagrobni govor“, da bode še dostikrat govoril v tej zbornici. Nam se zdi, da bode to spojeno s težavami. Slovenskemu naprednjstvu je to tudi prav. Čem dalje se bode držal svojega mandata, tem dalje bode kompromitiral stvar in stranko, kateri služi. Hrvatsko-slovenski klub je svoje razgovore s „slavisches Centrum“ ustavil, dokler ne dobi leta druge glave!

Od druge strani se nam z Dunaja piše: Mej najmučnejše prizore pri dr. Šusteršičevi justifikaciji spadal je govor mladodškega poslanca dr. Dyka, ali, kakor

ga sedaj liberalni slovenski poslanci imenujejo, „svetega“ Dyka. Dasi so v grajalnem odseku sedeli možje, kakor dr. Tollinger Axmann in drugi klerikalci čiste vode, čutil je dr. Dyk vendar le potrebo, poseči v zadevo, če tudi je moral občutiti, da si je po krivdi dr. Šusteršiča cela zadeva tako zasukala, da je tekel preprič meje liberalnimi Slovenci in Šusteršičem, ki svoj čas ni hotel z omenjenimi Slovenci k jedni in isti mizi sesti. Zato se mu sedaj „liberalci“ po vsi pravici prav cifrasto zahvaljujejo! Torej dr. Dyk je mobiliziral, pri tem pa so mu pomagali opat Treuenfels, baron Morsey, ki je zadnje čase liberalne Slovence pri Šusteršiču prav pridno denunciral, in naš Pogačnik, Dykov sodrug pri taroku! Opažali smo že pred sejo, kako se je plzenski Dyk jezil nad Kramaržem, in kako je mož po zbornici pridigoval, da naj Slovenci svoje prepire doma doženejo in ne na Dunaju. Tisti svetovni preprič meje liberalnim in klerikalnim principom, ki je skoraj tako star kot zemlja, je liberalnemu Dyku zadeva lokalnega slovenskega pomena! Lep liberallec je to in princ Friderik Schwarzenberg se sedaj svetega Dyka lahko še bolj veseli, nego se veseli malega Rataja! In s kakim ognjem je Dyk govoril! Prav kakor kak husitski propovednik, ki je z jezikom božjo besedo oznanjal, z roko pa buzdovan sukal! Svobodomiselni Slovenci gosp. Dyku tega ne bodo kmalu pozabili. Smešno pa je bilo, ko se je ta mladodški jurist spraval še celo nad sodbo deželnega sodišča ter je kritikoval, kakor bi bil kak klerikalen „Daničar“, ne pa izkušen jurist. Svoj klub je vsekako korenito osmešil, a osmešil je pred vsem samega sebe; nas pa je raznenadil, ker nikdar nismo mislili, da ima svobodomiselni mladodški klub take malenkostne značaje v svoji sredi, kakor je plzenski zastopnik! Šusteršič pa mu je izkazal svojo hvaležnost ne pri taroku, temveč takoj v zbornici. Ko je Dyk končal svojo zoperno kapucinado, vstal je dr. Šusteršič, ter je Dyku pred nosom z belo ruto brisal si oči, češ, visoka zbornica, glej me, kako jokam! Dyk pa je napravil veliko napako, da ni potegnil modrega svojega „facanetelja“, in da ni jokal z njim. Potem bi bili imeli prizor, da bi se bili dve klerikalni duši v solzah topili. Župan Lueger, ki je v bližini spal, pa bi bil takoj lahko blagoslovil zakon mej Dykom in Šusteršičem. Mi pa čestitamo!

Žlindra v državnem zboru.

(Dalje.)

Posl. dr. Tavčar: Visoka zbornica! Pred vsem moram reagirati na dejstvo, da je neki mladodški govornik — jaz bi želel, da se je za dra. Šusteršiča zavzel morda kak klerikalni tovariš iz domovine z ognjevitostjo dra. Dyka — govoril v prilog dru. Šusteršiču; ali ker je g. dr. Dyk z očitanja polnim pogledom na me apeliral, naj mislim na zgodovino in njene nauke, se moram tega opomina dotakniti. Jaz stojim na stališču, da je slovenskemu narodu liberalna stranka absolutno potrebna, in ako eksistira, da je polnopravna. Gotovi prijatelji pa nas hočejo v enomer pometati v jeden lonec; izgubimo naj vsak značaj in naj ne bomo niti liberalni niti klerikalni. Kratko malo: ne vem, kaj naj postanemo. Na opomin g. dra. Dyka zamorem le odgovoriti: Jaz mislim rad na nauke zgodovine, a če zamorem iz zgodovine posneti kak nauk, je to nauk, da hiperklerikalne struje, ka-

kršno imamo na Kranjskem, še nobenemu narodu niso bile v korist. (Pritrjevanje.)

Mimogrede moram tudi g. dru. Šusteršiču odgovoriti na to, kar je povedal o mojem stališču kot šefredakter „Slov. Naroda“. Stvar je taka-le: Videli ste, da je g. dr. Šusteršič silno previden; nobene zveze s klerikalnim „Slovencom“ neče priznati, on sploh neče prevzeti nobene odgovornosti za to, kar ta list piše, na drugi strani pa nalaga meni vso odgovornost za vse, kar piše „Slov. Narod“.

Jaz sem pač predsednik delniškega društva „Národná Tiskarna“, ki izdaja „Slov. Narod“, nikakor pa nisem šefredakter, toda ako izbrska g. dr. Šusteršič v „Slov. Narodu“ kaj tacega, za kar bi mogel tožiti, toži poleg odgovornega urednika prav gotovo tudi mene, seveda v namen, da meni in liberalni stranki napravi škandal.

Gospoda moja! Jedenkrat sem si dovolil zabavo in sem se pustil posaditi na zatožni klopi. Bil sem oproščen. Ker pa se ta šala ponavlja, me je obšlo usmiljenje s klienti dra. Šusteršiča, saj mora vedeti, da je absolutno nemogoče, da bi bil jaz, ki sem kot poslanec navadno na Dunaju in le redkokdaj v Ljubljani, soodgovoren za vse to, kar piše „Slovenski Narod“. Sma-trajte torej obtožbo, s katerimi je tu nastopil, kot slabo šalo. Jaz se v tiste obtožbe nisem spuščal, ker se mi dr. Šusteršič smili in mu nečem provzročati stroškov.

Preidem sedaj k stvari, v kateri se čutim primoranega, da izpregovorim v imenu slovenske napredne stranke.

Pri tem sem si svest, da je moja naloga mučna, zakaj — to sem vedel vnaprej — prišel bom v položaj, da povem marsikako grenko besedo možu, ki je v javnem življenju, dasi tega ne priznava, mej drugim moj kolega.

Stvar je zadobila, kakor vidite, jako osebnost, ki se obrača proti dru. Šusteršiču; naj se jo prime s še tako mehкими rokavicami, istina je vendar, da sedi danes na zatožni klopi pred to visoko zbornico g. dr. Šusteršič (Klici: Res je!) in ne mogočni klicatelj v boju, nemški radikalec g. Franko Stein (Pritrjevanje). Obtožencu se seveda ne zgodi mnogo, ali v človeškem življenju se zgode dejanja, katerih sicer ni možno spraviti pred kazensko sodišče, ki pa vendar v družbi dostojnih ljudi prav neprijetno diše. (Jako dobro!) Naj izpade današnje glasovanje kakorkoli, kdor objektivno, kdor mirno in pravično misli, mora po današnji razpravi priti k sklepu, da je g. dr. Šusteršič kot mož časti in zlasti kot posestnik globokega verskega čuta, s katerim se v ti visoki zbornici tolikrat ponša, tako ravnal, kakor bi kot mož časti in kot religiozen mož ne bi smel ravnati. (Pritrjevanje.)

Dasi se zavedam mučnosti svoje naloge, oglašil sem se k besedi in sicer iz dvojne nagiba. Epizoda, za katero se gre, je v tesni zvezi z javnimi razmerami na Kranjskem.

Gre se za epizodo iz življenja dr. Šusteršiča, gre se pa tudi za epizodo iz zgodovine že desetletja trajajočega nezasišane trpljenja slovenske liberalne stranke na Kranjskem. V časih usiljive psevdoreligioznosti neče nihče razumeti, da se je na Kranjskem ustanovila liberalna stranka in zlasti idealno navdahnjeni jokavi politiki (veselost), ako se smem tako izraziti, obžalujejo neprenehoma nesrečni bratomorni boj na Kranjskem.

Upam, da bo današnja razprava v tem oziru poučno vplivala in da bodo zlasti naši bratje na severu, katerih se držimo z vsemi žilicami srca, prišli do prepričanja, da se je v slovenskem ljudstvu morala razviti svobodomiselnost in da je temu ljudstvu samo v korist, da se je svobodomiselnost v njem razvila.

V tej visoki zbornici bo pri raznih razpravah še prilika, pokazati, kako dela takomenovana konservativna stranka pri nas, da bi ljudstvo popolnoma podjarmila. In današnja razprava bo pokazala, da se nahaja slov. liberalna stranka na Kranjskem v položaju silobrana in sicer najpravičnejšega silobrana; da se to spozna, je v interesu naše stranke in že sama ta okolnost bi opravičila našo udeležbo pri današnji razpravi.

Drugi vzrok, ki opravičuje to udeležbo, je postopanje dr. Šusteršiča samega, pred vsem njegovo postopanje v tej visoki zbornici. Pri predzadnji seji, žal, nisem bil navzočen, iz stenografičnega zapisnika pa razvidim in to je danes povdarjal tudi g. poročevalec, da je g. dr. Šusteršič, ko je bil pogrt v stisko, v tej visoki zbornici nastopil s smelo trditvijo, da liberalna stranka po izidu kamniškega kazenskega procesa takozvanega „obrekovanja z žlindro“ več ne izrablja. (Veselost.)

Ako bi na to trditev v tej visoki zbornici molčal, bi bil dovoljen sklep, da priznavamo, da smo obrekli, in da smo šele vsled izida tistega procesa prišli do prepričanja, da smo obrekli. Ali, gospoda, na tako priznanje kar nič ne misli mo; prepričani smo še danes, da se dr. Šusteršiču od liberalne stranke ni zgodila nobena kivica in da je on storil uprav neumno lahkomišelnost, (Tako je!) ko je v tem zanj neugodnem slučaju zahteval, da se skliče grajalni odsek. (Prav res.)

Ako pa je g. dr. Šusteršič s svojim postopanjem v zbornici provzročil, da govorimo, nas je k temu s svojim postopanjem zunaj zbornice naravnost prisilil, da provociral.

Zadnji ponedeljek — morda tudi že v nedeljo — se je dr. Šusteršič mudil v Ljubljani, da si, kakor bom pozneje pojasnil, fabricira dokazil za grajalni odsek ali jih vsaj z veliko težavo skrpa. Pred svojim odhodom iz Ljubljane je mož čutil potrebo, proti slovenski liberalni stranki in zlasti proti nam zastopnikom te stranke, ki smo siromaki v tej zbornici, izstreliti partsko pušico. Gospoda! Spisal je pamflet, ki obsega največje grdobije (Čujte! Čujte!) kar se jih more političnemu nasprotniku reči. Ta pamflet je priobčil v svojem organu, v „Slovenču“. Tam pripoveduje, da je on, voditelj klerikalnih Slovencev, z nemškim radikalcem dr. Schalkom stopil v osebno dotiko — iz tega se vidi, da je dr. Šusteršič tisti pamflet sam spisal — da je z njim hodil sem in tja in mu slučaj z žlindro korenito pojasnil. (Klici: Saj to sploh ni res!)

Dr. Šusteršič je to pisal. Pri ti priliki mu je dr. Schalk neki povedal, da je njegova stranka v ti zadevi zbrala velikanski material. Iz te okolnosti in pa iz okolnosti, da je baje v zadnji seji nekdo izmed nemških radikalcev zaklical: „prašajte liberalne Slovence“, sklepa dr. Šusteršič z vso zanesljivostjo in z vso nezmotljivostjo, da so liberalni zastopniki slovenskega naroda v drž. zboru sklenili s Schönererjevo stranko zvezo in da smo tej stranki dr. Šusteršiča izdali in prodali. (Veselost.)

Ker je baje g. dr. Schalk povedal, da se je zbiral material, in ker je bil baje izrečen neki medklic, je že dokaz gotov, da je narodno napredna stranka dr. Šusteršiča izdala, in da je ubozega dr. Šusteršiča kakor sv. Jožefa (Veselost) hudobnim nemškim radikalcem prodala. Na ta način se kujejo pri nas dokazi zoper liberalno stranko vsak dan. In zdaj, glejte, gospoda moja, kake konsekvence izvaja dr. Šusteršič iz tega, kakor skala trdnega dokaza. Z dovoljenjem gosp. prezidenta hočem prečitati dotični odstavek iz onega pamfleta in prosim zlasti g. dr. Dyka, naj natanko posluša, da spozna, kako se z nami na Kranjskem postopa.

Dr. Šusteršič piše namreč, ko je razložil naše izdajstvo, tako le:

„Jasno je torej, kakor beli dan: Iz slepega sovraštva proti dr. Šusteršiču so se slovenski liberali zarotili s pristaši Schönererjevimi k najgršemu, najpodlejemu, najnesramnejemu lopovstvu, (Čujte! Čujte!) ki

se je kdaj zgodilo v kakem parlamentu in politični borbi sploh“. (Čujte! Čujte!)

Zdaj pridejo državnoborski zastopniki na vrsto:

„Res, krasna podoba zastopnikov slovenske inteligence! Ta podoba je tem ostudnejša, ker se v tem slučaju družijo hudobija z vsem, za kar Slovenci nimamo pravega izraza, in kar Nemec imenuje Feigheit“.

Dr. Šusteršič govori o strahopetstvu! To je predstava za Bogove! (Veselost.) Zdaj pa pride konec:

„Hudobija, bojazljivost, potuh-njenost, perfidija, narodno izdajstvo — vse te ostudne lastnosti vidimo v infernalni harmoniji združene v liberalni slovenski stranki. Sodba vsakega poštenjaka, naj si bodi katerekoli stranke, o takem početju naših „liberalcev“ pa se izrazi v kratki in pomenljivi besedi: Fejt!“ (Čujte! Čujte!)

Gospoda moja! Tako je dr. Šusteršič nas, svoje državnoborske tovariše in rojake insultiral, in zato danes nismo mogli molčati, toliko manj, ker pojde zdaj na Kranjskem od vasi do vasi bajka, da so hudobni in lopovski liberalci dr. Šusteršiča na Dunaju izdali. Prepričan sem, da se bo to oznanjalo v mnogih cerkvah in z mnogih prižnic se bo glasilo, da so brezverski liberalci dr. Šusteršiča napravili za mučenika. (Smeb)

Tako, gospoda moja, živimo na Kranjskem vsak dan, in to je ton, v katerem nas skoro vsak dan podaja konservativna stranka in njena glasila. (Živahni medklici.)

Namen tega pamfleta mi je popolnoma jasen. Dr. Šusteršič se je slutil, da bo imel danes v tej visoki zbornici slab dan. To je slutil. Kot politik spada mej pasane živali. (Veselost.) Na vseh udih ima oklepe, tako da ga ne boli kmalu kaj.

Toda v tem slučaju se mu je vendar zdelo potrebno, pripraviti javno mnenje. In to je storil. Skril se je lepo za liberalne Slovence, kakor vidite, prav kakor pošte njak. Zdaj bodo liberalci vsega krivi, ako bodo moralni ljudje iz teh razprav izvajali kake konsekvence.

Z ozirom na to si dovoljujem apelirati na gospode vsenemške stranke, naj izvolijo tu v visoki zbornici izjaviti, če jim je kdo izmed slovenskih liberalnih poslancev v tej stvari dal le najmanjši material. Če je res, prosimo, naj gospodje povsem odkritosrčno povedo in naj tudi imenujejo imena dotičnikov.

Nekaj pa je res. Dr. Šusteršič je vso stvar srečno tako zasukal, da ne gre danes toliko zato, da se poravnava prepričanje njim in g. Steinom, kakor za to, da se dožene boj, ki ga imamo liberalni Slovenci z njim.

Zategadelj pa nismo mogli, nismo smeli in tudi nismo hoteli molčati. Res smo bili v začetku, rekli bi, iz napačne sramožljivosti mnenja, da nam Slovincem ne pristaja, se vmešavati v to zadevo, in da bi morda kazalo prepuščati dr. Šusteršiču, da pokleplje tisto juho, ki si jo je skuhal, ali po mojem prepričanju bi to bilo najnapačnejše stališče, katero bi mogli zavzeti; zakaj potem bi bil dr. Šusteršič prav gotovo prišel in bi nam bil — ne tu v zbornici, ampak kje drugje — z vsem patosom očital strahopetstvo in bojazljivost.

Ogledati si je pa v tem boju tudi moža, kakšen je, kako je v boju brez usmiljenja, kako se mu zdi vsako sredstvo, vsako orožje dobro in dovoljeno proti nasprotniku. Povedal sem Vam že, da smatra nas liberalne Slovence za nič drugega, kakor za zavržence, v katerih je podlost, strahopetnost, hudobija, perfidija in izdajstvo združeno v infernalni harmoniji. (Veselost.) Proti takemu nasprotniku bi bila slovanska miloba neumestna.

O glavni stvari (o žlindri) bom kratko govoril, kajti navedlo se je že mnogo, tako da meni malo preostaja, dasi imam nekaj popolnilnega materiala pri rokah. Pred vsem pa mi bodi dovoljeno opozoriti na nekaj, kar pokaže, da je dr. Šusteršič po svoji kvaliteti res mož, ki je sposoben, storiti tako dejanje, kakor mu je bilo očitano v kamniškem kazenskem procesu. (Klici: Pokor.)

Sam o sebi nočem mnogo govoriti. Odkar sem stopil v to zbornico, vohuni dr. Šusteršič vedno za menoj.

Ako zakašljam in slučajno tja pogledam, kjer sede gospodje vsenemške stranke, hitro izide v „Slovenču“ brzojavka: Ljubljanski poslanec ljubimka z vsenemci. (Živahna veselost.) Ko sem zadnjič v zadevi nadvojvode Frana Ferdinanda glasoval za

otvoritev debate, storil sem to z najboljšim namenom.

Mi liberalni Slovenci zastopamo stališče, da je nova šola za nas „noli me tangere“, katerega se ne sme dotakniti. (Živahno odobravanje.) Toda naši klerikalci imajo obsežen, velikanski apetit na to šolo. Bili smo zato mnenja, da je v zadevi nadvojvode potreben razgovor, umeje se ob sebi da v tistih mejah, ki jih predpisuje dolžno spoštovanje do članov cesarske hiše.

Jaz sem, tega ne tajim, jaz sem dober Avstrijanec, dasi svoje lojalnosti in svojega katolicizma, ki morda ni tako oguljen, (Veselost in pritrdjevanje), ki je morda boljši, kakor pri marsikom, ki tu pred menoj sedi, ne nosim na roki in na jeziku; jaz sem dober Avstrijanec, ker sem prepričan, da je obstanek celokupne države neizogiben življenski pogoj za moj mali narod, in če naj ne pride do tega, gospodje vsenemci, da bodo nemški konji na potu k Adriji hodili po naših telesih. Že zato sem Avstrijanec in ne glede na kaj drugega.

Gosp. Šusteršič pa je moje takratno glasovanje ožigosal kot veleizdajstvo in stvar v „Slovenču“ aviziral. Znan njegov maneuver je, da se rad z liberalnimi ljudmi drapira in tako je opozarjal na to, da so bili Mladočehi ogorčeni, da sem se jaz drznil glasovati za otvoritev debate. (Posl. dr. Brzorad: Pa to ni resnično). Vem, da ni resnično, ali brzojavilo se je tako. To je stara finta naših klerikalcev, da, kadar pridejo v stisko, iztaknejo kje kacega starega, častitljivega brezimnega moža in potem pišejo: Neki pristaš liberalcev, častitljiv starček, je obsodil taktiko liberalnih Slovencev“. In tako si zdaj neprestano pomagajo s fingiranimi Mladočehi, ki baje vse obsojajo, kar delajo in store liberalni Slovenci. Vsled tega sem zdaj v vseh klerikalnih listih ožigosan kot veleizdajalec, kot sovražnik cesarske hiše, in stare babe, ki spadajo h klerikalni stranki (veselost), pričakujejo povsem resno, da bom v prihodnjih dneh na dvorišču kake vojašnice kot veleizdajalec ustreljen. (Veselost.) To je način bojevanja dr. Šusteršiča in meni se zdi ta način malo slovanski.

Kakor je nekaterim izmed vas morda v spominu, stopili smo liberalni Slovenci v to zbornico z namenom, vsvariti jednotno, močno, jugoslovansko stranko. Stvar Vas morda ne bo dalje zanimala, zanima pa nas.

Imeli smo namen, ustanoviti tako stranko in bili smo mnenja, da ustanovitev take stranke zahteva korist Slovanov. Tega mnenja pa od dr. Dyka tako živahno zagovarjani dr. Šusteršič ni bil, kar je ... dokaz da se dr. Šusteršič iz zgodovine ni ničesar naučil. Dr. Šusteršič se je postavil na stališče, da se mora z nami liberalnimi Slovenci ravnati kakor z garjevimi psi. Mi smo hoteli močno, jedino jugoslovansko stranko. Izkazalo se je, da je bila to zmota, katero smo plačali z naukom, da kdor je liberalnega mišljenja, tega ne sme nikdar zatajiti, tudi če je Slovan (odobravanje). Tej zmoti, da je treba ustanoviti močno jugoslovansko stranko, sta se udala tudi dva moža, ki sta povsod znana kot poštenjaka, ki nista niti najmanj sumljiva liberalizma, ki sem ju dozdaj visoko spoštoval in ju bom tudi v prihodnje. Kako je ščuval dr. Šusteršič proti tema možema, dasi se je moral kot katoliški mož, kot kristijan popolnoma zavedati, da ta dva moža nista niti najmanj grešila proti konservativnemu principu, da je bil njiju jedini greh to, da sta verovala v možnost složne jugoslovanske stranke. Jeden teh mož je moj prijatelj Spinčič. V polemiki, ki jo je voditelj slovenskega središča začel zoper hrvatsko slovenski klub in katero je on sam spisal — njegov zlog poznam, če me slepega postavite pred njegov list (Veselost) — si je dr. Šusteršič izbral za žrtev posl. Spinčiča.

Čujte, kako je pometal s Spinčičem, s to pošteno dušo, ki še nikdar nikomur nič žalega ni storil, ki je ekoz in skoz značajan in katerega mora vsak rad imeti, kdor ga pozna.

Dr. Šusteršič je pisal: „Liberalni duhovnik Spinčič je sploh od nekaj simpatiziral z ustanovitelji ljubljanske hiše nesramnosti“. (Občno začudenje in živahni klici: Čujte! Čujte!) Ta insulta se je vrgla katoliškemu duhovniku v obraz. Kakor vidite, ne prizanaša dr. Šusteršič, če treba, niti katoliškemu duhovniku. Da bodo go-

spodje stvar razumeli, moram omeniti, da je liberalna stranka, ki ima ljubljansko občinsko upravo v rokah, bila prisiljena, urediti prostitucijo. Ta potreba se izkaže povsod, in dobra uprava se mora tudi s to slabo dišečo stranjo človeškega življenja pečati.

Naša stranka je to zadevo uredila, in na to meri stavek „ustanovitelji ljubljanske hiše nesramnosti“. V „Slovenču“ nas vsled tega imenujejo „stranko bordela“. Ta list, ki je tu in tam tudi glasilo ljubljanskega škofa, nas imenuje kar očitno „stranko bordela“, in o tej res smradljivi stvari se je v deželi toliko pridigovalo, da se pri nas že mali otroci zanimajo za uredbo prostitucije. (Veselost.) Tako živimo na Kranjskem!

In še slabše, kakor posl. Spinčiču se je godilo posl. Robiču. Robič je priznan kot poštenjak, ki je osivel v boju za svoj mali narod in je zanj tudi marsikaj pretrpel. Tudi dosegel je mnogo za svoj narod. Tudi ta slovenski poslanec je bil za to, da ustanovimo jedino jugoslovansko stranko. V polemiki, ki jo je imel dr. Šusteršič zoper oficijalno izjavo „Hrvatsko-slovenskega kluba“, pa je posl. Robiča — moža odločno konservativnega mišljenja, moža, katerega niti v sanjah niso obšle liberalne slabosti, in ga tudi do smrti ne obidejo, ki je pa vzlic temu vsega spoštovanja vreden — takole razmesaril:

„Prava nesreča je za eksponirani slovenski volilni okraj, da je Robič njegov zastopnik. Svojih volilcev se spominja samo ob času volitev. Kmetje ki ga volijo, so mu „hekuba“. Toda volilci uvidevajo, da je Robič sicer zase že mnogo dosegel, za svoj volilni okraj pa še čisto nič. S pomočjo nemških nacionalcev si je pridobil mesto dež. odbornika s plačo 3000 glt.“ — Svote so vedno relevantne! — „Dalje je mož kot profesor prišel v VII. činovni razred, dasi že 10 let ni nobene šole od znotraj videl in dasi nima višjih studij. Konservativna stranka je storila veliko napako, da ni dobrega Robiča že davno med staro železo vrgla“.

To je Šusteršičev način bojevanja, a navedel sem vse to za karakterizacijo, da bodete, gospoda moja, vedeli, kakšen je ta mož sicer. Drugače ni tako krotak, kakor zdaj. Danes je bil voljan, kakor star konjnak, (Živahna veselost), danes je bil mil, sicer je neusmiljen in v izberi sredstev zlasti proti liberalni stranki brezvesten.

Ker je že pozno, se moram omejiti. (Živahni klici: Le dalje!)

Tega načina bojevanja se je dr. Šusteršič poslužil tudi v zadevi žlindre.

To je prav za prav le postransko imenovanje, zakaj gre se za boj, ki ga vodi dr. Šusteršič v namen, da se polasti kmetijske družbe, in jo postavi v službo ultramontanstvu. To je bil prvi njegov namen, in iz tega namena se je v daljnjem razvoju te stvari zgodilo, da je v Kamniku prišlo do kazenske obravnave. Dr. Šusteršič je tudi tu zastopal mnenje, da je sodba — s katero je vsekako dobil moralno zausnicio, to mora vsakdo priznati, tudi njegov najboljši prijatelj, — sestavil najbrž slab jurist. To je star trik, katerega se tu in tam tudi naši ubogi kmetje poslužijo.

Če izgubi kmet pravdo, si misli — in kadar je malo pijan, pove to tudi na glas — da so naši sodniki osli, in da je on zato svojo pravdo izgubil. (Veselost.)

Gospoda moja! Časih se tako kaj doseže, ali navadno, če je druga instanca kako sodbo odobrila, je lahko staviti sto proti jednemu, da je bila sodba pravična. In videli bodete, da je bila kamniška sodba jako pravična. V pojasnjenje moram povedati, da je naša kmetijska družba znamenita naprava, ki se je zlasti od tedaj, kar jo vodi ravnatelj Pirc, izvrstno in izborna obnesla. (Konec prib.)

V Ljubljani, 3. maja.
Iz parlamenta.

Pristojbinska novela se je dognala, kar nemške liberalce in levičarje sploh jako boli, dasi so po svojem akademičnem protestu sami končno tudi glasovali zanjo. Sedaj prideta na vrsto predlogi glede investicij in glede vodnih cest. Čehi zahtevajo, da prideta te dve predlogi hkrati pred zbornico, kar levičarjem ni prav. Baje je investicijska predloga v nevarnosti. Čehi nameravajo baje v investicijskem odseku predlagati, naj se črta svota 80 milijonov

škon, ki so vladi potrebni za refundiranje državne blagajne, ki se je med dobo uporabljanja § 14. precej izpraznila. V zadevi vodnih cest je imela vlada z Mladočehi in Poljaki obravnavo, ter so Čehi zahtevali, naj se reke predvsem regulirajo, čemur se vlada baje ne ustavlja. Tudi z Nemci je imela vlada posvetovanje, ter so Nemci predlagali, naj se reke na Češkem — kakor so se na Štajerskem in Koroškem — ne regulirajo samo na državne, nego tudi na deželne stroške!

Vojna v Južni Afriki.

Vojni poročevalec „Daily Newsa“ hoče vedeti, da se mirovna pogajanja med Kitchenierjem in Botho niso pretrgala docela. Možno je baje, da se bodo nadaljevala iznova, a z večjim uspehom. Na poti sta jim dve oviri: Buri so proti temu, da bi bil Milner upravitelj burskih dežel, ter zahtevajo, da se amnestirajo tudi vstaši iz Kaplandije. „Daily Express“ poroča, da je Milner bolan ter da je dvomiti, ali se bo mogel radi svojega telesnega položaja še vrniti v Kapstadt! V tem slučaju bo postal njegov naslednik sedanji indijski podkralj, Curzon. Ta vest je jako sumljiva, kajti potrjuje trditev nekaterih listov, da je odpotovanje Milnerja koncesija Burum. Milner seveda ni prav nič bolan, nego se hoče s to lažjo le prikriti resnica. Iz Kapstadta poročajo, da je v nedeljo zvečer Cecil Rhodes s težkim trudom komaj ušel Burum, ki so porušili železnični tir pred vlakom, ki je vozil Rhodesa. Iz Gradoka poročajo, da so Angleži v zadnjih dveh tednih skušali napraviti okoli burskih čet v Kaplandiji kordon. Burum je 180 pod Scheepersom v Sneewbergu, 40 jih je pod Malanom odšlo proti severju, 60 jih je pod Swanepoelom v New Cetaesdi in par sto pod Fouchejem v gorovju Zuur. Poveljnik Krutzingen pa je s svojim oddelkom minoli teden prekorščil reko Orange. Major Creve je imel pred nekaterimi dnevi, koncem aprila dve bitki s kolono Foucheja, ki se je baje obakrat umaknil z izgubami. Zadnjega dne aprila pa so se zgrabili yemaurijci s kolono Scheepersa. Male priske pa se vrše v Kaplandiji vsak dan. Angleški vojni minister Brodrick je imel zadnjega aprila v Guidefortu govor, v katerem je naglašal potrebo, da se vojna z Buri konča čim preje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. maja.

— Liguorijanci pri „Slovenca“ so imeli včeraj slab dan. Strašnega poraza dra. Šusteršiča in najočitnejše obsodbe njegovega nizkotnega rovanja proti kranjski kmetijski družbi ni možno niti „Slovenca“ utajiti. Mladočeh dr. Kramar, nemški nacionalci in narodno napredna poslanca dr. Tavčar in notar Plantan so na podlagi sodnih aktov in nepobitnih dejstev, katera je priznal „Slovenec“ sam, naslikali strmeči zbornici natančno in popolno, od vseh možnih strani razsvetljeno sliko nepoštenega, sleparskega in diabolčno hudobnega boja klerikalne stranke proti kmetijski družbi, ter v nebo kričeče, nehonetno in naravnost nizkotno spletkarjenje dra. Šusteršiča. Z obraza že davno nikomur simpatičnega voditelja kranjske klerikalne stranke se je potegnila lažnjiva krinka, in vsa zbornica se je zgazala nad nezasišano rafiniranostjo, s katero je podkopaval dr. Šusteršič ugled za vso deželo prekornostne kmetijske družbe. Današnji dunajski in graški listi, kar jih ni klerikalnih, konstatirajo soglasno, da že davno ni bil v parlamentu justificiran noben poslanec tako po pravici kakor dr. Šusteršič. Težko je bilo torej „Slovenčevim“ urednikom najti vsaj mal in kratek plašček, s katerim bi vsaj za silo prikriili velikansko sramoto, ogromno blamažo in silni poraz vodje kranjskih klerikalcev. Zateči so se morali k najzadnejšemu sredstvu, ki ga rabijo v obupu tudi vsi zločinci, katerim je zlojstvo dokazano s pričami in najrazličnejšimi sredstvi: lažejo se in zavijajo resnico ter skušajo s hinavščino in svetohlinstvom preslepiti svoje ovce. Včerajšnji uvodni članek „Slovenca“ je najpristnejši sad liguorijanske morale. Tisti ljudje, ki so onemogočili s svojo blaznobešno strastjo, da jugoslovanskim državnim poslancem ni bilo možno združiti se v skupen klub, — tisti poštenjaki, ki so s svojimi intrigami in denunciranjmi zakrivil, da narodno-naprednim poslancem

ni bilo možno ostati niti v takozvanem hrvatsko-slovenskem klubu, — ti hinavci tarnajo sedaj, da dra. Šusteršiča in njegovih tovarišev liberalni slovenski poslanci ne podpirajo! Ali si je mogoče misliti še večje infamije! Vzlic temu, da so nemški nacionalci opetovano slovesno izjavljali, da niso dobili od narodno naprednih poslancev glede žlindre nikakih informacij, trdi „Slovenec“ to laž iznova! Zares, nesramnodržno čelo imajo ti klerikalni časniki! In vzlic temu, da se je pri dveh sodnih obravnavah ter v državnem zboru temeljito in neovržno dokazalo, da je delala „Gospodarska zveza“ s svojo žlindro kmetijski družbi nehonetno, nereelno, da, naravnost nepošteno konkurenco, taji to dejstvo sinočnji „Slovenec“ iznova. Trdi namreč: „Ali je „Gosp. zveza“ konkurirala s „Kmet. družbo“? Ne, ker „Gosp. zveza“ je prodajala le svojim členom in „Kmet. družba“ tudi le svojim členom. Tu ni trgovske konkurence“! Dokazana resnica pa je, da je prodajala in javno in inserati ponujala „Gosp. zveza“ svojo slabšo in le navidezno cenejšo žlindro samo zategadelj, da bi odvzela „Kmet. družbi“ odjemalce, da bito družbo oblatila in njen ugled uničila z očitanjem, da dela nepošten dobiček! Če taka konkurenca ni nepravilna in vsega obsojanja vredna, potem ne vemo več, kaj je že podlo, nizko in goljufivo! Vodstvo katoliško-narodne stranke je poslalo dru. Šusteršiču nekako zaupnico. — Mi se temu ne čudimo, saj kakoršen vodja, takšna stranka! „Giba vkup štrih“; — žlindra tu, žlindra tam!

— Občinske volitve v Kranju. Včeraj se je bil v gorenski metropoli ljut boj. Soglasna sodba je, da v Kranju ni bilo doslej še nikdar takega volilnega boja, kakor včeraj, ko je volil 3. razred. Klerikalci, na čelu jim dekan Koblar, so že mesece in mesece agitirali za te volitve, tako v umazanem „Slov. Listu“, kakor tudi osebno. Duhovniki, v prvi vrsti Koblar, so hiteli od hiše do hiše in obdelavali volilce. Seveda se jim je časih tudi pošteno posvetilo. Tako je prišel Koblar osebno k neki ženi v zadevi volitev. Ženica ga je posadila na zofo, in še predno je mogel Koblar kaj govoriti, mu je rekla: „Prosim, naj mi povedo, gosp. tehant, ali jih ni prav nič sram, da se tako vtikajo v volitve?“ Koblar seveda ni dolgo poslušal tacihih pikrihi očitanih, ampak pobral šila in kopita in šel. Tako kakor tu, se mu je zgodilo tudi v raznih hišah. Poguma pa vzlic temu ni izgubil. Kakor on, so agitirali tudi drugi duhovniki, in včeraj z vseh strani privlekli kmetiče, ki imajo volilno pravico v mestu. Samo nakeljski kaplan je pripeljal štiri vozove kmetijskih volilcev. Pa dasi so klerikalci spravili prav zadnjega svojega moža na volišče, — ko bi bili mogli, bi bili še mrličje izkopali — dasi so imeli silno denarja na razpolaganje, in dasi so razvili najhujšo agitacijo, da si hujše ni možno predstavljati, vendar so bili popolnoma poraženi. Trdno so računali na zmago, a njih upanje je splavalo po vodi. Izvoljeni so bili vsi kandidatje napredne stranke, in sicer so dobili za polovico več glasov kakor klerikalni kandidatje. Za odbornike so bili voljeni gg.: J. Fock z 261 glasovi (zanj so glasovali tudi klerikalci, I. Kovač s 160, C. Pirc s 161, I. Rakovec s 162, F. Sajovic s 161 in A. Šinkovec s 157 glasovi. Najmanjša večina glasov, s katero so zmagali napredni kandidatje, znaša 43 glasov, največja večina 55 glasov. Udeležilo se je volitev okrog 270 volilcev. Klerikalni kandidatje so dobili okrog 100 glasov. Za namestnike so bili voljeni kandidatje napredne stranke gg.: I. Bučar, Ant. Kummer ml. in A. Pečnik. Zmaga je torej popolna in sijajna. Menica torej ni eskomptirana ali pa Koblarjev podpis še nič ne velja! Klerikalstvo leži zopet enkrat na tleh, a zahvala za to gre zavrednosti, značajnosti in nevstrašnosti kranjskih volilcev. Slava takim možem! Še Slovenija ni propadla!

— Izvanredni občni zbor odvetniške zbornice bo 12. t. m. ob 11. uri dopoldne v pisarni predsednika. Več jutri.

— Goški junaki imajo zopet pogum. Dobili smo tale „popravek“: Uredništvo „Slov. Naroda“ v Ljubljani. Sklicujoč se na § 19. tisk. zakona zahtevam, da glede na dnevno vest „Goški junaki imajo zopet pogum“, objavljeno v št. 96 Vašega lista z dne 27. aprila t. l., v postavnem času in na postavnem mestu objavite sle-

deči popravek: Ni res, da mi raste pogum, in da se čutim že popolnoma prostega; ni res, da v svojih cerkvenih govorih pripovedujem, da se liberalcev ni treba nič več bati, dokler je škof klerikalec, in dokler bo škof zagovornik klerikalcev; ni res, da v cerkvi učim, da je liberalce treba prezirati ter jih kjerkoli mogoče zasmehovati, sicer da se jim ne pride v okom; ni res, da postajajo moje propovedi indirektno hujskajoče, in tudi ni res, da so bile hujskajoče pred znano afero. — Na Gočah, 1. maja 1901. — Josip Ferjančič, kurat. — K temu famoznemu „popravku“ dostavljam, da se zoper najnovejše goške junake itak vrši sodna preiskava. Da je g. kurat Ferjančič res vnovič hujskal zoper liberalce na leci, za to je vsak čas na razpolago dvajset prič. Da pa gosp. Ferjančič zavija istino, je umljivo, saj ima g. kurat težko težko vest, in moralo sv. Liguorija je študiral temeljito!

— Žensko telovadno društvo v Ljubljani priredi 5. t. m. ob 11. uri dopoldne v Sokolovi telovadnici v „Narodnem domu“ telovadsko skušnjo, h kateri je dovoljen vstop le proti izkazu vabila, ki velja za vstopnico. Vpeljevanje nepovabljenih gostov ni dovoljeno. Vspored: Proste vaje ob godbi — vaje s kiji — I. vrsta: bradlja — skupina. Opozarjamo, da med telovadbo vstop v dvorano ni več možen. Čast. povabljeni naj dospó torej točno!

— Umrla je danos zjutraj nenadoma gospa Marija Mehle, trgovka na dolenski mitnici. Zadelala jo je pri zajutru kap.

— Umrl je v dež blaznici trgovec in veleposesnik Ivan Schink iz Loke pri Zagorju. Pokojnik je bil posestnik graščine Gamberk pri Izlahah. Pokopan je bil 1. t. m. ob veliki vdeležbi občinstva iz sosednjih krajev.

— Prostovoljna požarna bramba v Krškem priredi dne 5. t. m. v nedeljo, vzajemno s požarnimi brambami iz Rajhenburga, Vidma in Leskovca veselico na vrtu g. Gregoriča s prijaznim sodelovanjem pevskega zbora pod vodstvom pevodje g. Kosa in godbe c. kr. meščanske garde iz Kostanjevice. Vstopnina 60 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Začetek ob 3. uri popoldan. K obilni udeležbi vabi odbor. Opozarjamo slavno občinstvo iz okolice na to zabavo.

— Iz Srednje vasi v Bohinju se nam poroča, da se je ondi osnovalo gasilno društvo za vasi Jercka, Česnjica, Srednja vas, Studor in Stara Fužina s sedežem v Srednji vasi. Pri občnem zboru, ki se je vršil 28. m. m., bili so izvoljeni: Načelnikom Janko Cvirn, nadužitelj; namestnikom Ivan Korošec, župan in posestnik v Česnjici; četovodjama J. Odar, mizar, Lovro Škantar, kovač in Blaž Hodnik, gostilničar vsi trije iz Srednje vasi; namestnikoma Anton Žvan, podobar, Ivan Stergar, posestnik; blagajnikom Ivan Arh, posestnik v Srednji vasi; tajnikom Ignacij Labernik, učitelj; zapnim možem Franc Stare, posestnik v Srednji vasi, Martin Hribar, posestnik v Česnjici, Ivan Žen iz Česnjice.

— Slovensko izobraževalno in zabavno društvo „Naprej“ v Gradcu ima v nedeljo, dne 5. t. m. ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih (Kapaunplatz, 1) izvenredni občni zbor. Na dnevnem redu je volitev 2 odbornikov, 1 odbor. namestnika, 2 revizorjev in slučajnosti.

— Voz s premogom se je prevrnil danes dopoldne na Dunajski cesti pred kavarno „pri slonu“, ker se je pokvarilo kolo.

* Reklama — káli? Hrvatski listi poročajo, da je v Subotico došel Barnumov cirkus, da priredi predstavo. Ali član družbe je na kolodvoru napadel inženjerja Zariča ter mu vzel uro in denarnico. Vled tega je nastala med Madjari velika gonja proti Barnumovemu cirkusu ter je moral odriniti v Segedin, ne davši predstave, za katero je baje dobil že 10.000 K vstopnine, a je moral vse vrniti.

* Policijsti kot dekleta preoblečeni. Iz Ludwigshafena poročajo: Onega zločinca, ki je menda 18 žensk napadel in ranil, sta zgrabila dva kot dekleta preoblečena policijsta.

* Nesreča v cirkusu. V Taškendu je nastal v cirkusu, kjer je bilo okoli 3000 oseb, nakrat požar, ki se je širil pobližakovo. Ljudje so bežali na vse strani, a v tem begu pomandrali in zadušili preko 30 oseb; 150 pa je bilo poškodovanih.

Književnost.

— Vstajenje. 100. snopič „Slovenske knjižnice“ je prinesel VII. zvezek Tolstega romana „Vstajenje“. Prevod prinaša popoln spis, torej tudi ona mesta, ki jih je ruska cenzura črtala. V prihodnjem zvezku izide konec tega slavnega romana. Vsak zvezek stane 40 vin.

Telefonska in brzojavna poročila.

Novomesto 3. maja. Mirnapeč je pričela in državni zbor je končal justifikacijo nad žlindro. Tukaj vlada občna radost. Slava in čast pravičnim sodnikom! Smrt lažnjivemu in nepoštenemu klerikalizmu!

Dolenjski liberalci.

Radovljica 3. maja. S pravično roko ga udaril je sam Bog — Ker ljudstvu je provzročil že preveč nadlog — Zato ošabni Šusteršič naj bi spoznal — Da On ga v srdu je k pokori zdaj pozval.

Radovljiški naprednjaki.

Lesce 3. maja. Gromoviti pereat žlindri! Abcug kranjska politična rokovanjska družba! Ziveli narodno napredni poslanci. Narodni Leščanci.

Lož 3. maja. Slava dr. Tavčarju! Pereat dr. Šusteršiču in njegovi klikli! Naprednjaki v Ložu.

Lož 3. maja. Šusteršičevi žrtvi Urbiha in Šuler sta maščevani. Pravična sodba je doletela žlindro. Slava Tavčarju in Plantanu za neustrašeni nastop. Živela naprednost!

Loško-Starotrški naprednjaki.

II. Bistrica 3. maja. Veselimo se, da ni pri narodni stranki takih elementov, kakoršen je dr. Šusteršič.

Bistričani.

Hotederšica 3. maja. Proč s Šusteršičem, kateri se je s svojo žlindro v državnem zboru nesposobnega izkazal. Živio dr. Tavčarju, hrabremu borilcu in osvoboditelju slovenskega naroda od „dolgoletnega črnosuknjeneja jarma.“

Volilci pete skupine kakor tudi bela narodna napredna stranka v Hotederšici.

Radeče 3. maja. K sijajni zmagi v državnem zboru čestitajo žlindri Radeški 1.

Maribor 3. maja. Z obsodbo v državnem zboru obsojen je Šusteršič tudi pri nas. Zatorej Žičkar, Berks proč od žlindre! Naprednjaki.

Gradec 3. maja. Proč s klerikalno korupcijo iz našega javnega življenja! Čast in priznanje naprednim poslancem, zlasti našemu dr. Tavčarju, ki so začeli trebiti Augijev hlev.

Napredni akademiki.

Dunaj 3. maja. Šusteršič se tudi danes ni prikazal v zbornici, pač pa je dal razglasiti, da hoče počakati, kaj poreče najvišje sodišče glede razsodbe kamniškega okrajnega in ljubljanskega deželnega sodišča v njegovem procesu proti županu Svetlinu, predno se odloči, ali odloži mandat, ali ga ne odloži.

Dunaj 3. maja. Poslanska zbornica razpravlja danes o zakonu glede ponarejanja surovega masla. Za razpravo ni dosti zanimanja, toliko bolj pa se vse zanima za dogodbe za kulisami. Nastal je namreč napet položaj, ker so neki češki poslanci nastopili z zahtevo: najprej regulacija rek, potem šele zgradba kanalov.

Dunaj 3. maja. Danes so bili tu tudi iz Celja dr. Sernec, Vošnjak in lastnik velenjskega premogokopa, Lapp, ter so intervenirali v zadevi podržavljenja železnice Celje-Velenje. Dobili so neugoden odgovor.

Dunaj 3. maja. Delegaciji se snideta dne 20. maja. Dotični reskript se prečita danes v ogrskem parlamentu.

Dunaj 3. maja. Ker je hotela Klofačeva stranka nujno predlagati, naj se preišče, vsled česa je umrl v Pragi vojak Žilak, — trdili so namreč, da se ni ustrelil, nego da je bil žrtev svojega nadporočnika — je vojno ministrstvo sporočilo tej stranki, da so ji vsi akti na upogled. Posl. Pantuček je pregledal akt in prišel do prepričanja, da se je Žilak sam usmrtil.

Narodno gospodarstvo.

— Mestna hranilnica ljubljanska. Meseca aprila 1901 vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 799 strank 352.147 kron 02 vin., 753 strank pa je dvignilo 406.624 kron 96 vin.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje
antiseptična

Melusina ustna in zobna voda

utrudi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil.
Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.
Jedina zaloga (28—18)
dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
Rešjeva cesta šte. 1, zraven mesarskega mostu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 28. aprila: Franja Nanut, sprevednikova hči, 14 let, Zalokarjeve ulice št. 4, jetika.
Dne 30. aprila: Franja Šramel, posestnica, 74 let, Radeckega cesta št. 11, želodčni rak. — Martin Strazišar, posestnikov sin, 5 mes., Kerkovske ulice št. 1, vnetje sopil. — Marija Rozman, delavka, 21 let, Florijanske ulice št. 46, jetika. — Marija Strukelj, slikarjeva žena, 40 let, Poljanska cesta št. 31, vnetje trebušne mrene. — Ivan Strukelj, slikarjev sin 1 dan, Poljanska cesta št. 31, življenske slabosti. — Mat. Ksaverija Pleničar, uršulinka, 62 let, Kongresni trg št. 17, srčna hiba.
V deželni bolnici:
Dne 27. aprila: Neža Šmalc, dninarica, 62 let, srčna hiba.
Dne 29. aprila: Marija Mravlja, gostija, 85 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

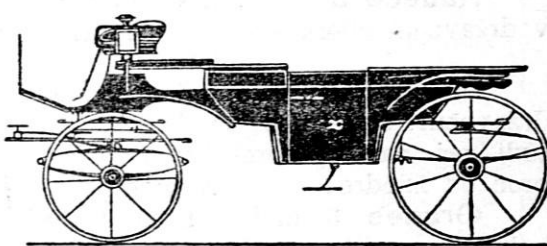
Maj	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Temper- tura v °C	Vetrovi	Nebo	Morje v 24 urah
2.	9. zvečer	735 0	11.4	sr. zahod del.	jasno	
3.	7. zjutraj	735 1	8 3	sl. jug	jasno	
2.	popol.	734 1	18 1	sl. svzhod del.	jasno	0 0 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 11.1°, nor-
male: 12.3°.

Dunajska borza

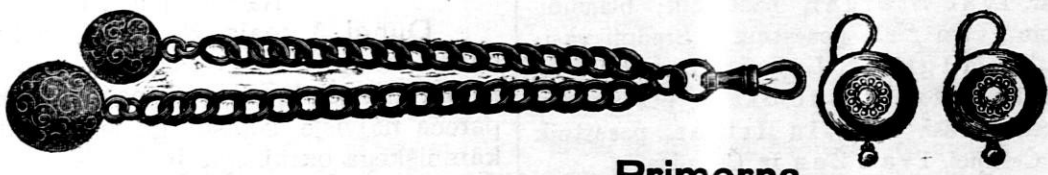
dne 3. maja 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.50
Skupni državni dolg v srebru	98.15
Avstrijska zlata renta	117.90
Avstrijska krona renta 4%	97.50
Ogrska zlata renta 4%	117.50
Ogrska krona renta 4%	92.95
Avstro-ogrsko bančne delnice	1673 —
Kreditne delnice	639 —
London vista	240.25
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117.52 1/2
20 mark	23.51
20 frankov	19.09
Italijanski bankovci	90.50
C. kr. cekini	11.31

Franc Visjan

izdelovalec vozov, Ljubljana, Rimska cesta št. 11.

Primerna

birmanska darila!

Največja in bogata zaloga
zlatih, srebrnih in nikelnastih ur in
veržic, zapestnic, uhanov, ovratnih
veržic, broš, srčkov, prstanov i. t. d.

Priporočujoč svojo bogato izbero, vabim uljudno slavno
občinstvo na obilen obisk in ogled.

Z velespoštovanjem (101—33)

Fr. Čuden

urar in trgovina vsakovrstne zlatnine in srebrnine
Ceniki brezplačno, tudi po pošti.

Pozor!!!

Usojam si p. n. občinstvu najljubše naznanjati, da otvorim v nedeljo, t. j.
4. t. m. v svoji lastni gostilni, Tržaška cesta št. 27

— najlepše, na novo urejeno kegljišče. —

Točim izvrstna in pristna vina kakor: dolensko, istrsko, štajersko in brdsko (goriško).

Pivo iz slavne pivovarne Puntigam. (918—2)

Postrezal bodem ob vsakem času z mrzlimi in gorkimi jedili.

Za mnogobrojen obisk prosi

Vinko Vojevič

Išče se

stanovanje

s 3 prostornimi sobami, kopeljo in pritlikli-
nami za avgustov termin za stranko brez
otrok — Ponudbe do 6. t. m. upravnistvu
„Slov. Naroda“.

(929)

Posojilnica v Radovljici

razpisuje službi (892—3)

blagajnika in tajnika.

Blagajnikova plača znaša najmanj 1400 K
na leto, plači obeh se določita po dogovoru,
blagajnik naj položi, ako mogoče tudi kavcijo.
Ponudbe naj se pošiljajo najkasneje
do 10. maja t. l. na naslov: dr. Janko
Vilfan, odvetnik v Radovljici.

Ces. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 24 m po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selzthal v Ausse, Solnograd, čez Klein-Reifling v
Steyr, v Linc čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7. uri
5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v
Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob
11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel,
Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri
6 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-
Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Ge-
nevo, Pariz, čez Klein-Reifling, v Steyr, Linc, Bude-
jevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane,
Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj.
— Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak,
Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — Proga v Novo
mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m
zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m
zvečer. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja
čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste,
Solnograda, Linca, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca,
Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak z Trbiža.
— Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja
čez Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov,
Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza,
Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru,
Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla.
— Ob 4. uri 38 m popoldne osebni vlak z Dunaja,
Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Ino-
mosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m
zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Ce-
lovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Ko-
čevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj, ob 2.
uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m zvečer. —
Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki:
Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob
6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji
vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljub-
ljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri
49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri
10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob
nedeljah in praznikih. (4)

Nikdar več v življenju!!

355 važnih komadov
za samo 3 K 60 h.

1 krasna pozlačena ura z lepo verižico, s
jednotelno pismono garancijo, 6 finih žepnih rob-
cev, belih ali barvastih, ovratnica z orijentalnimi
biseri, najlepši ženski nakit, 1 lep moški prstan
z imitiranim žlahtnim kamenom, tudi za dame,
1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov iz
double-zlata, vsi s patentnim zaklopom, 1 krasen
smodkin nastavek z jantarjem, 1 ft. žepni nož,
1 komad dišečega toaletnega mila, 1 usnat port-
moné, 1 toaletno zrcalo z etuijem, 1 par bouto-
nov z imit. briljantom, prav dobro ponarejenim,
1 večna beležnica, 20 predmetov za dopisne po-
trebe in še 255 raznih stvari, neobhodno potrebnih
v hiši, gratis.

Vse skupaj z uro, ki je sama tega denarja
vredna, velja le 3 K 60 h.
Razpošilja proti povzetju nova krakovska
razpošiljalna tvrdka (925)

F. Windisch

Krakow No. B/X.

Za neugajajoče se vrne denar.

Solnčnike

v največji izberi po naj-
zmernejših cenah
priporoča

L. Mikusch

Ljubljana, Mestni trg 15.

Kopališki in Kneippovski zdravilni zavod Kamnik

pri Ljubljani

v dražestni, zdravi, proti vetru zavarovani planinski krajini. — Popolno zdravljenje z vodo.
Individualna zdravitev.

Sezona se prične s 15. majem.

Pred in po sezoni znižane cene.

Prospekti brezplačno. (927—1)

Hotel Grajzer

Dunajska cesta šte. 32.

Slavnemu občinstvu se prijazno naznanja, da se isti s 1. majem

zopet otvori.

Točilo se bode raznovrstna vina najboljše kakovosti,
celo iz leta 1885. in 1887.; istotako se bode točilo vedno izborno
pivo. Za kuhinjo bode ob vsakem času najboljše preskrbljeno.

Cene vsestransko nizke.

Naročila na obed in večerjo se sprejemajo.

Za mnogobrojen obisk prosi

Ivan Grajzer.

(894—3)

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoča se za doslej nama izkazovano naklonjenost in zaupanje, javlja
ob enem slav. občinstvu, prečast. duhovščini in dosedanjim najinim gostom, da
sva s 1. dnem maja meseca prevzela slovito, dobro poznato

gostilno „Pri zvezdi“ (Ferlinz)

v Ljubljani, Cesarja Jožefa trg št. 13

kjer bova skrbela z izvrstno pijačo in okusnimi jedili po zmerni ceni
vsestransko zadovoljiti ter s tem ohraniti sloves staroznane gostilne.

Priporočava najino podjetje vsestranskemu upoštevanju ter beleživa

velespoštovanjem

Peter in Magdalena Krisch.

(921—2)